

Interstedelijk
Studenten
Overleg

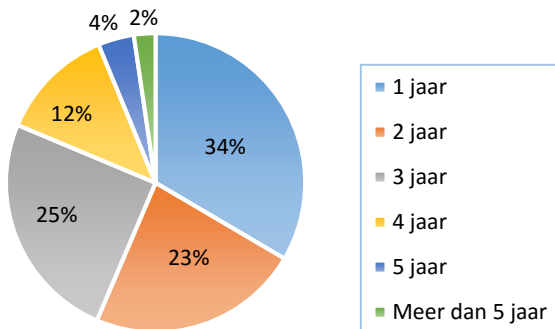
De promovendus als docent

Onderzoek naar de manier waarop promovendi worden voorbereid en begeleid op het geven van onderwijs

Samenvatting

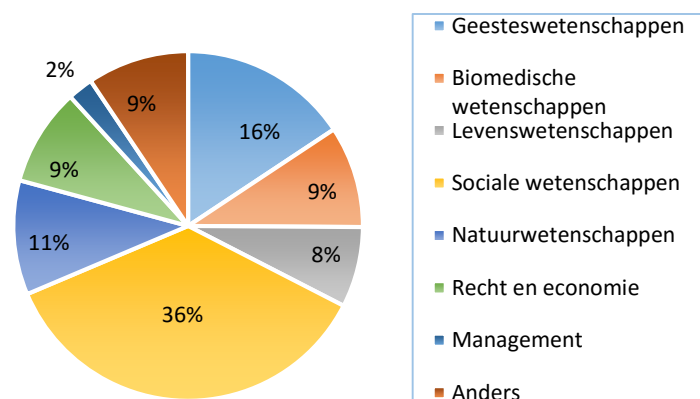
257 promovendi van alle universiteiten, met uitzondering van de Open Universiteit, vulden voor dit onderzoek een enquête in. Promovendi die de enquête invulden, zijn afkomstig uit alle verschillende sectoren en zitten in verschillende fases van hun promotietraject.

Hoelang ben je werkzaam als promovendus?

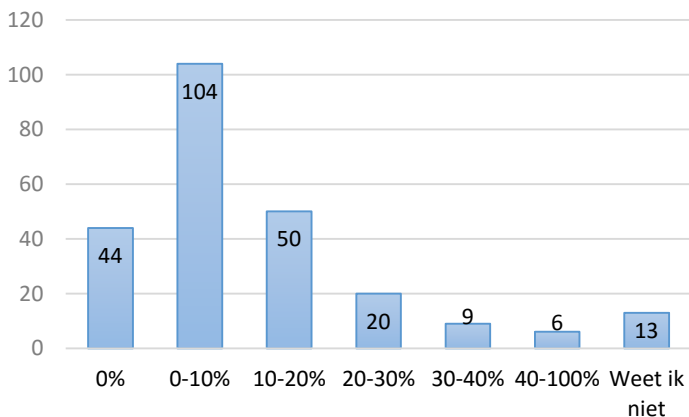
Figuur 1: Hoelang werkzaam als promovendi (n=257*)

In welke sector van onderzoek ben je werkzaam?

Figuur 2: Sector werkzaam (n=255*)

Hoeveel procent van de tijd ben je bezig met het geven van onderwijs volgens je contract?

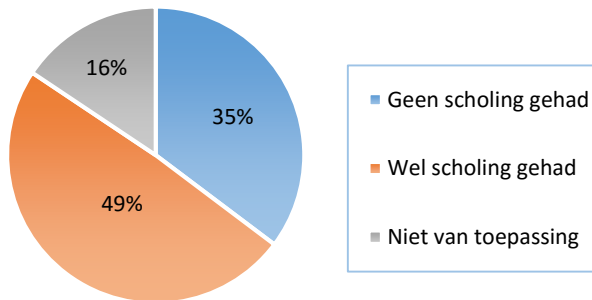
Figuur 3: Tijd besteed aan het geven van onderwijs (n=246*)

Hoelang ben je daadwerkelijk bezig met je onderwijstaken?

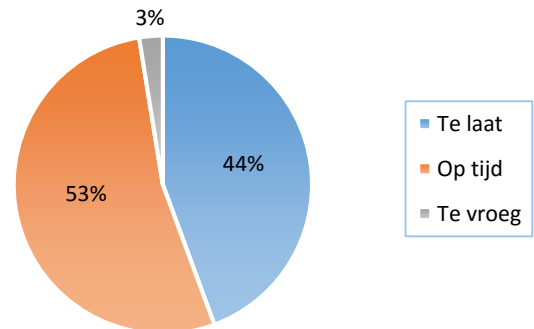
Figuur 4: Daadwerkelijke tijd aan onderwijstaken (n=205**)

Heb je scholing gehad?

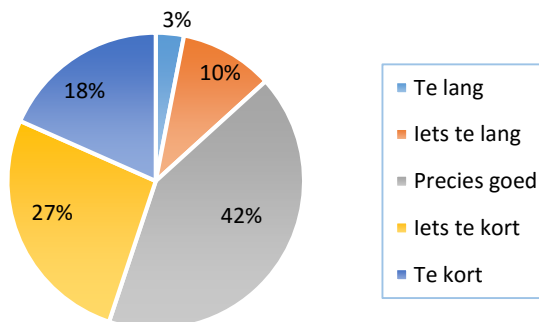
Figuur 5: Wel of geen scholing gehad (n=224*)

Vond je de scholing op tijd?

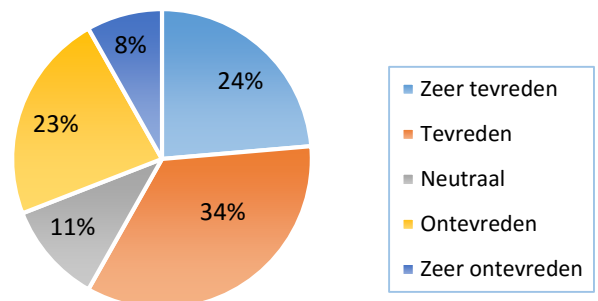
Figuur 6: Het moment van scholing (n=196**)

Wat vind je van de duur van de scholing?

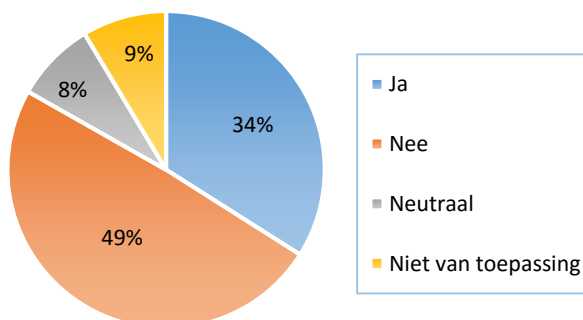
Figuur 7: De duur van de scholing (n=98***)

Wat vind je van de kwaliteit van de scholing?

Figuur 8: De kwaliteit van de scholing (n=110***)

Ben je tevreden over de begeleiding tijdens het geven van onderwijs?

Figuur 9: Tevredenheid over de begeleiding of ondersteuning rondom het geven van onderwijs (n=256*)

46% van de promovendi geven als rapportcijfer een onvoldoende aan de begeleiding en scholing bij het geven van onderwijs. Het gemiddelde cijfer is een 5,4 (n=202).

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	1
1. Inleiding.....	4
2. Methode.....	5
3. Resultaten.....	6
3.1. Beginnen met geven van onderwijs.....	6
3.2. Tijd voor onderwijs.....	7
3.3. Scholing voor het geven van onderwijs.....	9
3.4. Begeleiding en ondersteuning voor en tijdens het geven van onderwijs.....	12
3.5. Totale oordeel.....	13
4. Conclusie en aanbevelingen.....	14
4.1. Conclusies.....	14
4.2. Aanbevelingen.....	15
Bijlage 1 – Engelstalige vragenlijst.....	16

Auteurs:

Simon Theeuwes (ISO) – Theeuwes@iso.nl

Tycho Wassenaar (ISO) – Wassenaar@iso.nl

Charlotte Gaasterland (PNN) – Charlotte.Gaasterland@hetpnn.nl

Eduard Schmidt (PNN) – Eduard.Schmidt@hetpnn.nl

Publicatie:

April 2016

1. Inleiding

Aanleiding

De carrière van een docent op de universiteit begint vaak als promovendus. Dan begint men met het geven van de eerste werkgroepen en hoorcolleges. Doceren is vanaf dat moment een onderdeel van de taken van een promovendus. Het Interstedelijk Studenten Overleg (ISO) en het Promovendi Netwerk Nederland (PNN) vinden het belangrijk dat promovendi goed worden voorbereid op deze taken, zodat de promovendi weten hoe ze onderwijs moeten geven en studenten goed onderwijs krijgen. Een gedegen voorbereiding op het geven van onderwijs heeft volgens het ISO en het PNN in grote mate invloed op de kwaliteit van onderwijs. Het is in het belang van de universiteit, studenten en promovendi dat er voor docerende promovendi goede scholing en begeleiding beschikbaar is.

Op dit moment is het niet helder op welke manier promovendi worden voorbereid. De voorbereiding van promovendi op onderwijstaken wordt per universiteit verschillend vormgegeven. Dit gebrek aan een landelijk overzicht heeft het ISO en het PNN ertoe aangezet om te onderzoeken op welke manier promovendi worden voorbereid op het geven van onderwijs, en hoeveel prioriteit er voor het geven van onderwijs is. Er is vooral gekeken naar de hoeveelheid tijd die promovendi krijgen voor onderwijs, de voorbereidende scholing en de begeleiding gedurende het geven van onderwijs. Om dit te onderzoeken is er een vragenlijst uitgestuurd die door 257 promovendi is ingevuld.

Hoofdvraag

Voor dit onderzoek is de volgende hoofdvraag opgesteld:

Op welke manier worden promovendi voorbereid om onderwijs te geven?

Om deze vraag te beantwoorden hebben we de volgende deelvragen beschreven:

- Wanneer beginnen promovendi met het geven van onderwijs?
- Wat vinden promovendi van de hoeveelheid tijd voor het geven van onderwijs?
- Wat vinden promovendi van de scholing voor het geven van onderwijs?
- Wat vinden promovendi van de begeleiding rondom het geven van onderwijs?

Leeswijzer

In dit onderzoeksverslag wordt aangegeven hoe het onderzoek is uitgevoerd, wat de resultaten zijn, welke conclusies we hieraan kunnen verbinden en welke aanbevelingen het ISO en het PNN op basis van dit onderzoek doen.

Om helder te krijgen welke groepen bij welke vragen zijn meegenomen wordt dit aan de hand van de onderstaande legenda dit per figuur aangegeven:

*: In deze figuren zijn alle respondenten meegenomen.

** : In deze figuren zijn alleen de respondenten die onderwijs geven meegenomen.

***: In deze figuren zijn alleen de respondenten meegenomen die onderwijs geven en scholing kregen.

2. Methode

Om de eerdergenoemde vragen te beantwoorden hebben het ISO en het PNN een enquête voorgelegd aan promovendi. PNN heeft via de lidorganisaties de vragenlijst verspreid onder alle PhD-verenigingen in Nederland, die de vragenlijst aan hun achterban hebben voorgelegd. Op deze manier is geprobeerd om in de respons zo veel mogelijk een goede representatie van alle promovendi in Nederland te krijgen¹. De enquête is opgesteld in het Engels om zowel Nederlandse als niet-Nederlandse promovendi de mogelijkheid te geven om de enquête in te vullen.

Er kan sprake zijn van een selectie bias. Binnen het onderzoek is geprobeerd dit zoveel mogelijk te voorkomen door de enquête zo breed mogelijk te verspreiden over alle universiteiten en de enquête een maand lang open te stellen.

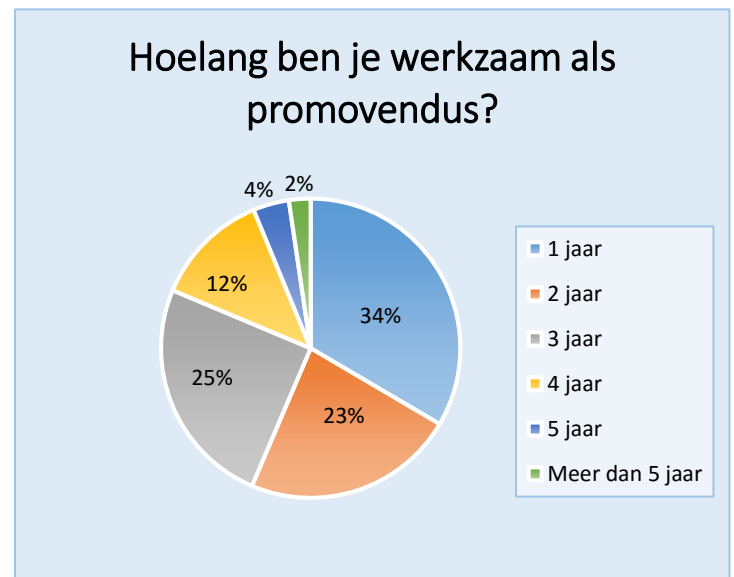
Uiteindelijk hebben in totaal 257 promovendi van 13 verschillende universiteiten de enquête ingevuld. De leeftijd van deze promovendi varieert van 22 tot 55 jaar, met een gemiddelde van 28,2 jaar. We hebben respons ontvangen van alle instellingen behalve de Open Universiteit. De enquête bestaat uit de volgende onderdelen:

- Algemene vragen over onder andere leeftijd, geslacht, instelling en hoever men is binnen zijn promotie;
- Tijd dat een promovendus bezig is met onderwijs;
- Wat promovendi van de voorbereidende scholing vinden;
- Wat promovendi van de begeleiding vinden vanaf het moment dat ze onderwijs geven;
- Vragen over het algemene oordeel over de voorbereiding op het geven van onderwijs.

Binnen de respons is er een evenwichtig beeld van hoe lang promovendi bezig zijn met promoveren en uit welke sectoren zij komen. In figuur 1 en 2 is een weergave te zien van de spreiding omtrent deze twee punten. Daarnaast zijn 64% van de ondervraagde vrouw en 36% man.

Figuur 2: Sector werkzaam (n=255*)

Figuur 1: Hoelang werkzaam als promovendi (n=257*)

¹ Hoewel geprobeerd is om de enquête onder alle promovendi onder de aandacht te brengen, is dit geen representatieve steekproef. Tegelijkertijd geven de beschrijvende resultaten aanleiding om dit onderwerp stevig op de agenda te zetten.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek beschreven. Dit is opgedeeld in een aantal paragrafen, namelijk:

- Het moment waarop promovendi beginnen met geven van onderwijs;
- De tijd die promovendi krijgen voor het geven van onderwijs;
- De voorbereidende scholing die promovendi krijgen voor het geven van onderwijs;
- Begeleiding en ondersteuning rondom het geven van onderwijs;
- Algemeen oordeel over het geven van onderwijs.

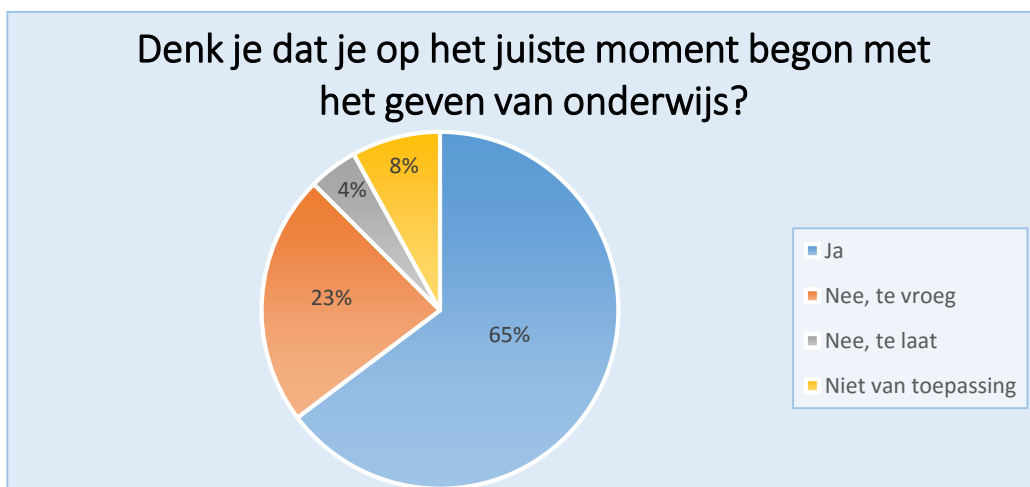
3.1. Beginnen met geven van onderwijs

De ondervraagde promovendi hebben we eerst gevraagd op welk moment in hun promotietraject ze zijn begonnen met het geven van onderwijs. Een groot deel van de ondervraagden zijn vrijwel direct begonnen met onderwijs (53%). Slechts 12% van de ondervraagden geeft geen onderwijs.

Figuur 3: Begonnen met het geven van onderwijs (n=224*)

Het is opvallend dat promovendi vrijwel direct beginnen met het geven van onderwijs, zonder dat zij eerst de kans krijgen om hun onderzoek goed op te starten. De ondervraagde promovendi vinden het echter over het algemeen niet te vroeg. Van de ondervraagden is 65% tevreden over het moment waarop ze beginnen met onderwijs geven en 23% van de ondervraagden vindt het te vroeg. Van de promovendi die in de eerste 6 maanden van het traject met het geven van onderwijs zijn begonnen vindt 38% dit te vroeg.

Figuur 4: Oordeel over moment waarop je begon met het geven van onderwijs (n=224*)

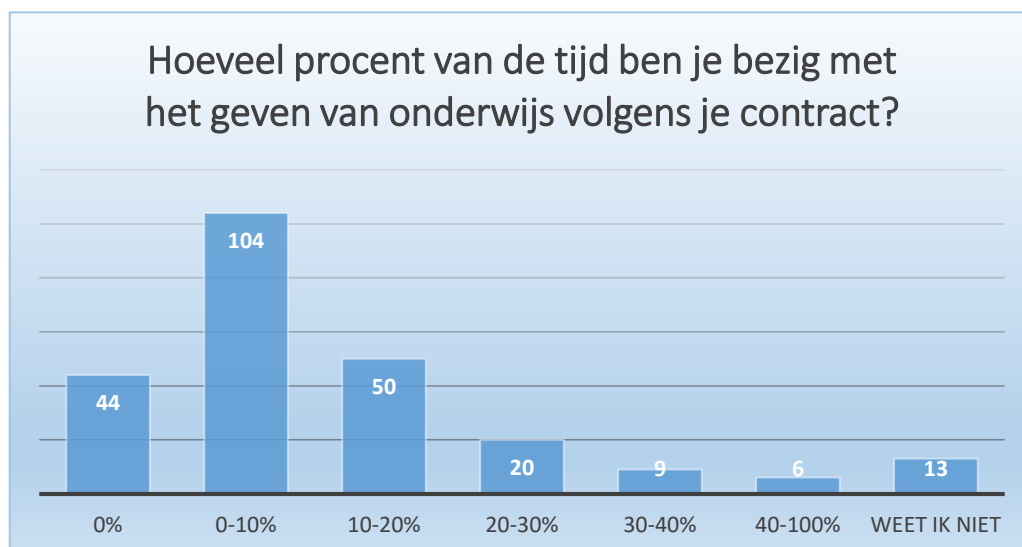
3.2. Tijd voor onderwijs

Slechts 53% van de promovendi is tevreden over de hoeveelheid tijd die zij krijgen voor het geven van onderwijs (zie figuur 5). Een vijfde van de promovendi (21%) geeft aan hier neutraal in te staan en 19% is niet tevreden over de hoeveelheid tijd. Hierbij wil ongeveer de helft van de promovendi meer tijd besteden aan onderwijstaken (46,6%) en de helft minder tijd (53,4%). Tussen de hoeveelheid tijd die promovendi hebben voor het geven van onderwijs en het aantal uur dat zij hier daadwerkelijk aan besteden, blijkt nogal wat verschil te zitten. Het zou goed zijn als dit met de promovendus goed wordt afgestemd. Op die manier wordt er beter geluisterd naar de behoefte van promovendi en weten zij beter waar ze aan toe zijn.

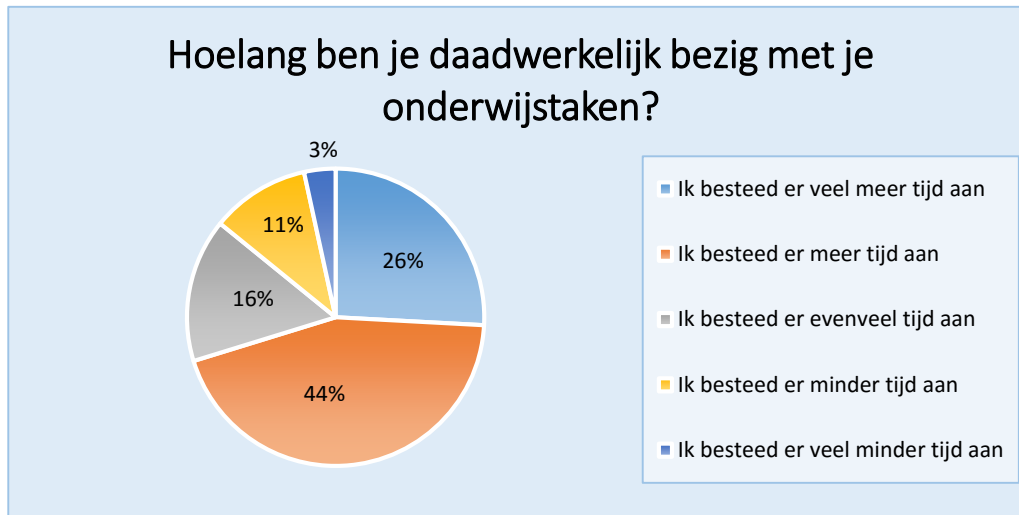
Figuur 5: Oordeel over de hoeveelheid tijd kwijt volgens contract (n=256*)

De meeste promovendi geven aan volgens hun contract tussen de 0-10% van hun tijd onderwijs te moeten geven. De tweede grootste groep geeft aan tussen de 10-20% van hun tijd aan onderwijs te besteden (zie figuur 6).

Figuur 6: Percentage van tijd besteed aan het geven van onderwijs (n=246*)

Daarnaast blijkt dat maar liefst 70% van de ondervraagden meer tijd besteedt aan het geven en voorbereiden van onderwijs dan ze ervoor krijgen. Slechts 30% geeft aan genoeg tijd te krijgen. Hieruit kunnen we concluderen dat het aantal uren dat wordt gegeven voor onderwijstaken vaak niet overeenkomt met het aantal uren dat een promovendus in de praktijk daadwerkelijk nodig heeft.

Figuur 7: Daadwerkelijke tijd aan onderwijstaken (n=205**)

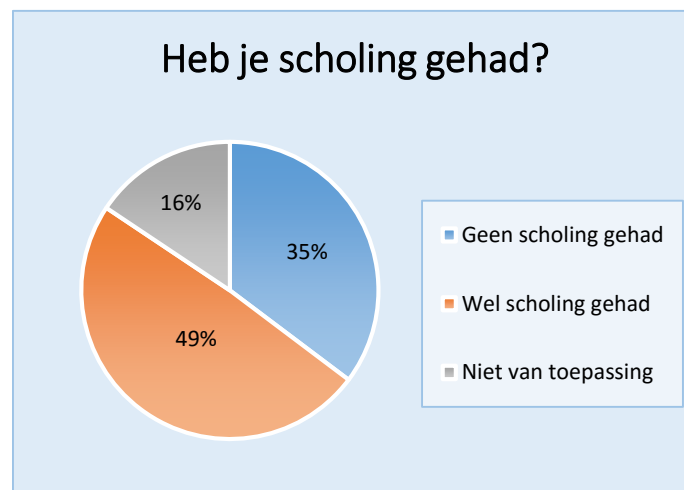
3.3. Scholing voor het geven van onderwijs

Ook hebben we promovendi gevraagd wat ze van de scholing voor het geven van onderwijs vonden. Hierbij kan gedacht worden aan een cursus didactiek of peer feedback. We zijn hier ingegaan op een aantal punten namelijk:

1. Of ze scholing hebben gekregen;
2. Of ze de scholing op tijd hebben gekregen;
3. Of de duur van de scholing goed was;
4. Of de kwaliteit van de scholing goed was.

Heb je scholing gehad?

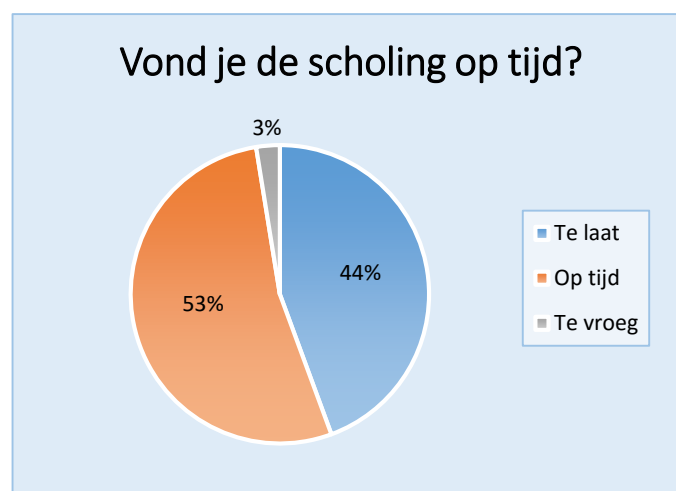
Na het ondervragen van de promovendi blijkt dat 35% van de gevraagde geen scholing heeft gekregen, 49% wel scholing heeft gekregen en 16% geen onderwijs geeft. De scholing varieert van een basiskwalificatie tot aan een uur voorbereiding. Van de promovendi die aangeven dat ze scholing hebben gekregen hebben de meesten slechts een cursus van ongeveer een dag gehad. Figuur 8 geeft een overzicht van de antwoorden op deze vraag.

Figuur 8: Wel of geen scholing gehad (n=224*)

Was de scholing op tijd?

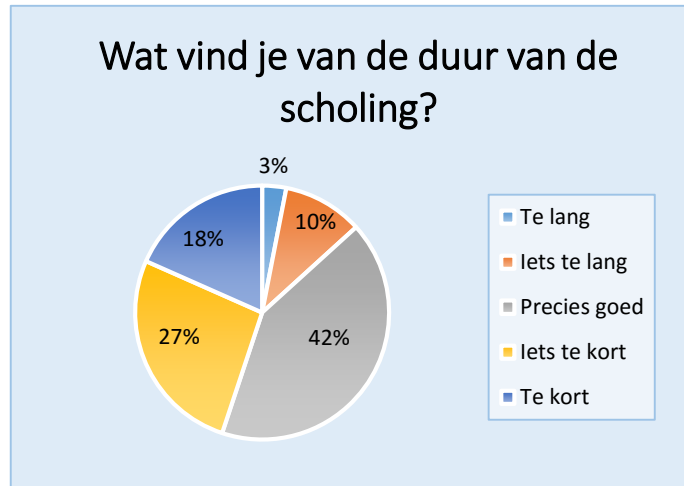
Uit de vraag in hoeverre de scholing op tijd was blijkt dat 44% van de ondervraagde promovendi die onderwijs geeft de scholing te laat vond, 53% op tijd en 3% te vroeg.

Figuur 9: Het moment van scholing (n=196**)

Wat vond je van de duur van de scholing?

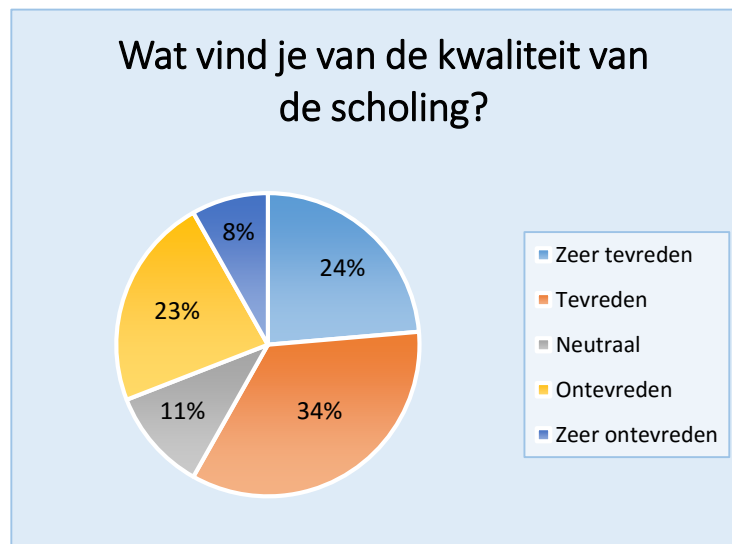
Daarnaast bleek dat van de promovendi die wel scholing hebben gekregen, 45% het een iets te korte of te korte training vonden. Van de ondervraagden die scholing hebben gehad was 42% tevreden over de duur en 13% vond het te lang. Een groot deel van de ondervraagde promovendi die onderwijs heeft gevolgd, vond dat de scholing echter langer zou moeten duren.

Figuur 10: De duur van de scholing (n=98***)

Wat vind je van de kwaliteit van de scholing?

Als laatste blijkt dat het grootste deel van de promovendi die scholing hebben gehad tevreden is over de kwaliteit. Van de promovendi die scholing hebben gekregen is 58% (zeer) tevreden en 31% (zeer) ontevreden. 11% antwoordt neutraal.

Figuur 11: De kwaliteit van de scholing (n=110***)

Wat voor scholing krijgen promovendi?

Ook is gevraagd wat voor soort scholing de promovendi is aangeboden. Promovendi kregen scholing vooral in de vorm van een korte training over het geven van onderwijs. Slechts enkelen hebben uitgebreide trainingen gehad van meerdere dagen. 11% van de ondervraagde promovendi hebben (onderdelen van) een BKO-traject gevolgd. Terwijl het volgens 93,3% van de ondervraagde promovendi mogelijk zou moeten zijn voor promovendi om een BKO-traject te volgen. Hieruit blijkt dat promovendi wel degelijk behoefte hebben aan volwaardige scholing.

Andere vormen van begeleiding die werden genoemd zijn: feedback, samen colleges voorbereiden of één op één uitleg over het geven van onderwijs. Verschillende promovendi geven aan dat ze deze begeleiding op eigen initiatief hebben gezocht en dat ze hun behoefte aan scholing bij hun begeleiders hebben moeten aankaarten.

Hieronder staan een aantal voorbeelden van reacties op de open vraag: “Welke ondersteuning heb je gehad in voorbereiding op en tijdens het geven van onderwijs?”:

“Aan de start van het collegejaar, voordat ik voor het eerst onderwijs moest geven, werd er een middag ter voorbereiding daarop georganiseerd door een senior staf lid. Ik heb die bijeenkomst gemist doordat ik toen op vakantie was. Ik heb de sheets van die middag destijds gekregen en ik heb 10 minuten met dat staf lid gesproken over tips & tricks. Dat was mijn enige voorbereiding op onderwijs.”

“De ondersteuning die ik tot nu toe heb gehad gaat niet verder dan voorbesprekingen van werkgroepen (zo 1 tot 2 weken voor de werkgroepen), en tussentijdse nabesprekingen van werkgroepen. Tijdens deze besprekingen draait het vooral om ervaringen met hoe de stof is gevallen bij studenten.”

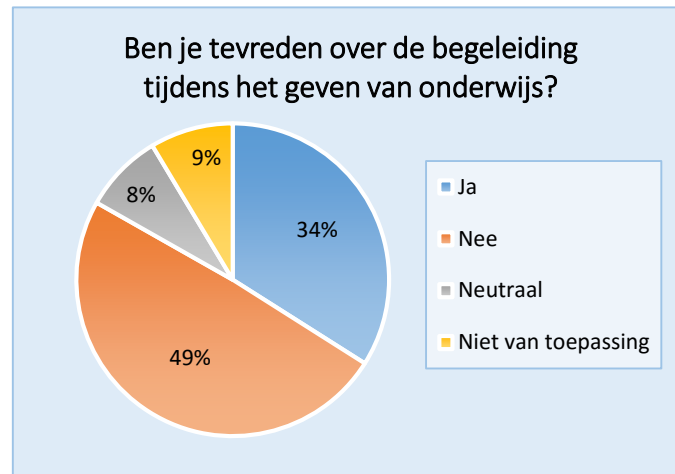
“Er is een optionele cursus beschikbaar voor begeleiding van studenten.”

“Nothing was offered, after asking multiple times, I was allowed to follow courses for the University Teaching Qualification.”

Het type ondersteuning is dus erg wisselend, vaak te kort en op een moment dat de promovendus al onderwijs geeft. Daarnaast is de scholing die promovendi krijgen in veel gevallen niet verplicht en moeten promovendi er vaak zelf om vragen.

3.4. Begeleiding en ondersteuning voor en tijdens het geven van onderwijs

Aan de ondervraagde promovendi is gevraagd op welke manier ze begeleiding en voorbereiding krijgen en in hoeverre ze daar tevreden over zijn. Hieruit blijkt dat een groot deel, namelijk 56%, ontevreden is over de voorbereiding en begeleiding die ze hebben gekregen voor en tijdens het geven van onderwijs. Daarbij geeft een groot deel van de promovendi aan dat ze geen begeleiding hebben gehad. Vaak geven promovendi aan dat ze zelf op zoek moesten naar begeleiding, in plaats van dat het ze werd aangeboden. 34% was echter wel tevreden over de begeleiding die werd aangeboden.

Figuur 12: Tevredenheid over de begeleiding of ondersteuning rondom het geven van onderwijs (n=256*)

Voorbeelden van begeleiding die werden genoemd zijn: hulp bij voorbereiding, feedback op een college, en coaching tijdens het reflecteren op een college. Van het deel van de promovendi dat positief reageerde op de begeleiding en ondersteuning rondom het geven van onderwijs gaven zij de volgende reacties:

“Yes, I am satisfied with the support I had. I was always free to ask for help, I was free to teach the way I want and received peer feedback Yes, I am satisfied with the support I had. I was always free to ask for help, I was free to teach the way I want and received peer feedback.”

“Yes, I feel that there is enough support, and there is even more when I ask for it. Everyone is willing to help.”

“Yes, although I think that university can invest more in peer-feedback circles.”

Er waren ook een aantal minder positieve reacties op de vraag of ze tevreden waren over de ondersteuning en begeleiding rondom het geven van onderwijs:

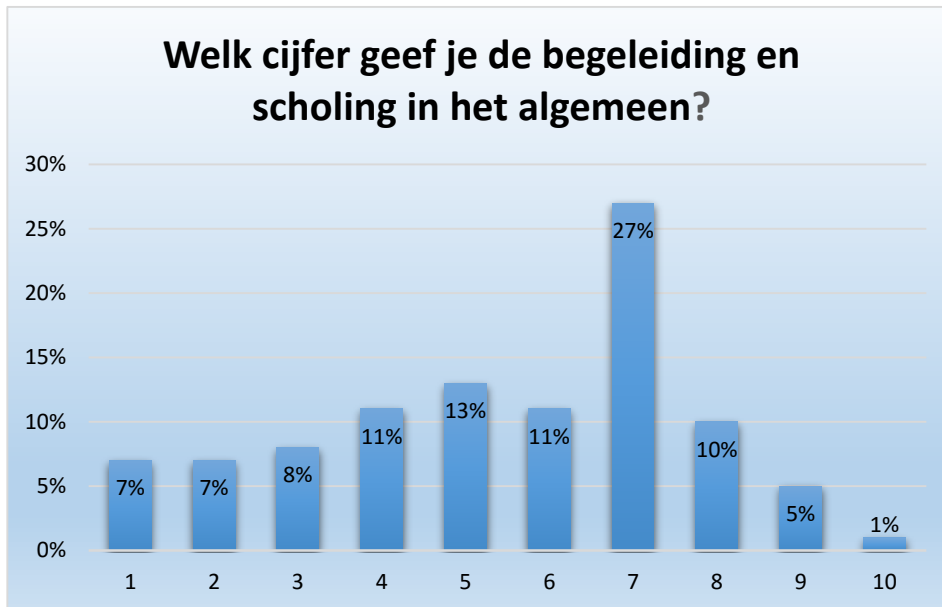
“Er zou zeker tijdens het verzorgen van onderwijs meer begeleiding kunnen zijn. Nu wordt alleen via studentenevaluaties gemeten of je het goed doet. Zou fijn zijn als er beter naar wordt gekeken, bijvoorbeeld door goede ervaren docenten.”

“Not at all, since basically not any support is offered.”

“De begeleiding is voornamelijk gericht op de inhoud, en niet op het proces, en hoe je het doet als tutor. Uit mijn studentenevaluaties kan ik opmaken dat ik het goed doe. Hoe ik mijn werkgroepen begeleid, en hoe ik omga met moeilijke situaties, doe ik echter allemaal op gevoel en vanuit persoonlijke opvatting van hoe dit moet.”

3.5. Totale oordeel

Als laatste is gevraagd aan de promovendi welke cijfer ze de scholing, ondersteuning en begeleiding geven. In de onderstaande figuur staat een overzicht van de resultaten. Hieruit blijkt dat 46% van de ondervraagden een onvoldoende geven aan de gehele scholing, ondersteuning en begeleiding bij het geven van onderwijs als promovendi. Van de ondervraagde promovendi geeft 54% de scholing, ondersteuning en begeleiding een voldoende. Gemiddeld geven promovendi de scholing en begeleiding slechts een 5,4.

Figuur 13: Cijfer over het algemeen in staafdiagram (n=202*)

Promovendi hebben in het onderzoek ook aangegeven wat ze nodig zouden hebben om goed onderwijs te kunnen geven. We laten hieronder een paar voorbeelden zien van wat promovendi antwoordden op de vraag 'Wat zou je nodig hebben om je als promovendus goed voorbereid te voelen op het geven van onderwijs?':

'The BKO, but my supervisor did not allow me to enroll and I still regret not being more adamant about it.'

'At least some educational courses.'

'More experience from teaching students while in the PhD, and a closer guidance from well experienced and well qualified teaching staff.'

'Time. With all other task that come with a lab PhD, time that is specifically put aside for teaching would be nice.'

4. Conclusie en aanbevelingen

In dit hoofdstuk worden de conclusies en aanbevelingen beschreven die het ISO en het PNN aan de hand van dit onderzoek doen.

4.1. Conclusies

Uit dit onderzoek zijn een aantal conclusies te trekken, namelijk:

- **Moment van onderwijs geven:** van de ondervraagde promovendi vindt 23% het moment waarop ze beginnen te vroeg. Onder de promovendi die in de eerste zes maanden van hun promotietraject onderwijs geven is dit zelfs 38%. Volgens het ISO en het PNN is het van belang om rekening te houden met de behoefte van promovendi en wanneer zij willen beginnen met het geven van onderwijs. Als promovendi met tegenzin onderwijs geven, kan dit ten koste gaan van de kwaliteit van het onderwijs. Daarnaast is het belangrijk dat promovendi voldoende tijd hebben voor het volgen van cursussen, een goede overdracht van hun voorganger(s) en het meelopen met andere docenten voordat zij beginnen aan hun onderwijstaak. In dit onderzoek wordt zichtbaar dat dit op dit moment nog onvoldoende het geval is.
- **Hoeveelheid tijd:** de meeste promovendi vinden de hoeveelheid tijd die ze moeten besteden aan het geven van onderwijs goed. Ongeveer 19% vindt dit niet goed, waarvan de helft het te veel vindt en de andere helft het te weinig vindt. Het is van belang om goed te kijken naar wie meer onderwijs wil geven en wie dit minder wil doen. Op die manier kan er meer maatwerk worden geleverd wat ook ten goede komt voor het geven van onderwijs.
- **Daadwerkelijke tijd:** het overgrote deel van de ondervraagde promovendi (70%) besteedt meer tijd aan onderwijstaken dan in hun contract staat. Hieruit valt te concluderen dat promovendi over het algemeen te weinig tijd krijgen om hun onderwijs voor te bereiden en te geven.
- **Scholing:** wat betreft scholing van promovendi worden een aantal knelpunten zichtbaar die om verbetering vragen:
 - Een groot deel van de ondervraagde promovendi (35%) heeft überhaupt geen scholing gekregen om onderwijs te geven.
 - Verder blijkt dat een groot deel (44%) van de ondervraagde promovendi vindt dat de scholing te laat wordt aangeboden. Hieruit concluderen we dat de scholing op een eerder moment zou moeten plaatsvinden.
 - Een groot deel (45%) van de ondervraagden die wel scholing heeft gehad, vindt de duur van de scholing te kort. De scholing moet volgens hen langer duren.
 - De kwaliteit van de scholing wordt over het algemeen redelijk goed beoordeeld. 31% van de ondervraagde promovendi die scholing hebben gehad, vond de kwaliteit onvoldoende. Het is van belang dat de kwaliteit van de scholing overal goed is, zodat promovendi echt klaar worden gestoomd voor het geven van het onderwijs.
- **Begeleiding en ondersteuning:** de begeleiding en ondersteuning die promovendi krijgen tijdens het geven van onderwijs is over het algemeen van een te kleine omvang en van onvoldoende niveau. Zo geeft 49% van de ondervraagden aan ontevreden te zijn over de begeleiding en ondersteuning tijdens het geven van onderwijs.
- **Algemene beoordeling:** Een kleine meerderheid (54%) van de ondervraagden geeft de begeleiding en scholing voor het geven van onderwijs over het algemeen een voldoende. De rest (46%) is over het algemeen echter ontevreden. De voorbereiding op het geven van onderwijs krijgt gemiddeld het eindcijfer 5,4.

4.2. Aanbevelingen

Het ISO en het PNN doen na dit onderzoek de volgende aanbevelingen om deze problemen op te lossen:

- Er moet op elke universiteit structureel beleid zijn over de manier waarop promovendi worden geschoold, begeleid en ondersteunt in het geven van onderwijs. Binnen dit beleid moet het geven van onderwijs meer meegenomen worden in de beoordelingscyclus.
- Elke promovendus die onderwijs geeft en die nog niet de vaardigheden heeft die een docent moet beheersen, krijgt de mogelijkheid om tenminste een basistraining te volgen die onderwijskundig verantwoord is. Dit betekent dat de duur, het moment en de inhoud wordt afgestemd op de betreffende promovendus.
- De afspraken die met promovendi zijn gemaakt omtrent de hoeveelheid uren voor het geven van onderwijs moeten voldoende zijn om het onderwijs goed voor te bereiden, te geven en studenten te begeleiden. Hierbij is het van belang dat de afgesproken uren in het contract overeenkomen met de daadwerkelijke hoeveelheid uren die promovendi nodig hebben. Dit komt volgens veel promovendi niet met elkaar overeen.
- De scholing van promovendi moet beginnen voordat de promovendi beginnen met het geven van onderwijs. Dat betekent dat promovendi in de eerste maanden van hun promotietraject in principe niet ingezet kunnen worden voor het geven van onderwijs.
- Het moet mogelijk worden gemaakt dat promovendi (delen van) een BKO-traject kunnen volgen, en hier ook (deel)certificaten voor ontvangen.
- Na de basistraining krijgen alle promovendi goede begeleiding tijdens het geven van onderwijs. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan door regelmatig feedback te krijgen van een expert en peers.
- Het is van belang om goed te kijken naar welke promovendi meer onderwijs willen geven en welke minder, zodat er altijd gemotiveerde docenten voor de klas staan. Het is vooral van belang om promovendi te laten doen waar ze goed in zijn en wat ze leuk vinden. Indien ze graag meer onderwijs willen geven moet dit mogelijk zijn. Maatwerk is dus van essentieel belang.
- Op elke universiteit moet - in samenwerking met promovendi en de medezeggenschap - gemonitord worden op welke manier promovendi worden voorbereid op het geven van onderwijs en hoe dit verbeterd kan worden. De volgende aandachtspunten zijn daarvoor belangrijk:
 - De kwaliteit van scholing;
 - De duur van scholing;
 - De kwaliteit van coaching en begeleiding;
 - De tevredenheid van studenten;
 - De tevredenheid van promovendi.

Bijlage 1 – Engelstalige vragenlijst

- How long have you been working on your PhD so far?
- What percentage of your time are you, according to your contract, spending on teaching?
- At what institute are you working on your PhD?
- In what field are you doing your PhD?
- What percentage of your time are you, according to your contract, spending on teaching?
- Are you happy with the percentage of time that you, according to your contract, spend on teaching?
- In general, would you like to spend more or less time on teaching in your contract?
- What is the proportion of time that you officially spend on teaching versus the amount of time that you actually spend on teaching?
- In what period of your PhD have you started with your teaching obligations?
- Did you feel that your teaching obligations came in the right time in your PhD?
- What support has been offered to you in preparation of or during the classes that you are teaching?
- Do you think this preparation has been offered to you at the right time?
- Are you in general satisfied with the preparation or support that has been offered to you before or during the classes that you were teaching?
- How satisfied are you with the quality of the preparatory courses that have been offered to you?
- What do you think about the duration of the preparatory courses that have been offered to you?
- Do you think the promotor should be actively involved in supervision by teaching?
- Do you think PhDs should be able to obtain/start the University Teaching Qualification (BKO)?
- In general, how would you rate the support that has been offered to you before and during your teaching obligations? 1 = Very poor, 10 = excellent
- As a PhD candidate, what would you need in order to feel well prepared for teaching students?
- May we contact you again if we want to know more about your experiences?